

821.161.2:398

П 81

ПРОМОВИ, ДЕКЛЯМАЦІЇ І ЖЕЛАНЯ

на

хрестинах, заручинах
і весілю

для

КУМІВ, СТАРОСТІВ І ДРУЖБІВ

Ціна 10 центів.

1917.

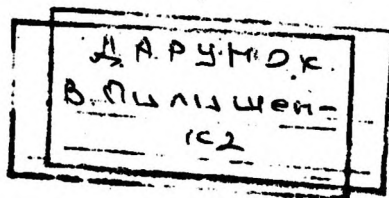
З друкарні „Свободи“, 83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

ПЕРЕДНЄ СЛІВЦЕ.

Бувають в життю чоловіка хвилі, коли мимоволі не може він висказати всіх своїх чувств так, як би хотів те зробити. Лучає ся часто промовляти перед більшим кружком людей і мимохіть, за-для великого зворушення, слова якось не в'яжуть ся. У нашім життю лучає ся таке часто кумам і весільним старостам. А що кумом приходить ся нам часто бути, як й старостою, то подаємо осьтут кілька відповідних промов, які можуть стати читачеві в пригоді.

507857

Комунальний заклад культур
«Дніпровські міські публічні біблі
Дніпровської міської ради
(КЗК «ДМПБ» ДМР)

НА ХРЕСТИНАХ.

I.

Дорогі гості, а передівсім ви, родичі і ви, куми, які допомоглисте новоохрещеному-ній, (скажи імя дитини) доступити ласки св. крещеня, позвольте, що я промовлю кілька слів. Післав нам Бог радість велику; між нами, під тим дахом, лежить новоохрещений ангел в людськїм тілі. Церков Христова має одного вірного члена більше, в родині чесного брата (скажи назвиско господаря) радість, бо їм то післав Бог ту будучу потїху, а Україна має одного сина (одну дочку) більше.

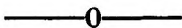
Тож я, а гадаю що й ми всі, від серця желаємо новоохрещеному (охрещеній), щоб за Божою помочію ріс (росла) в здоровлю, силі, красоті а перше всего в чистоті душі і в ласці Божій. Нехай дитятко то буде колись помочію і славою родичам своїм, вінцем їх старости. Нехай буде вірним сном (вірною донькою) нашої страдальної

родини, пехай дасть доказ, що тут, за морем, ми й наші діти любимо і любити будемо Україну так, як її любили діди і батьки наші.

Як знаємо, то дитятко те уродило ся в убожестві. На то-ж ми й тут, щоби допомогти його на дорогу життя. Тож зложім ся йому на чоботятка і одежинку, а як що остане, то пехай буде колись на книжку.

(Наступає складка).

Тенер-же так новоохрещеному, як і чесним його родичам і кумам і всім гостям нехай подасть Господь: „Многая і благая літа”!

II.

Дорогі гості! Чесний наш господар (газда) і його жена запросили нас нині на хрестини тої дитинки, яку їм Господь Бог післав. І ми зійшли ся і тішимо ся, а від душі желаємо, аби та дитинка росла на славу Богу, на радість своїм родичам й на честь України. Старим звичаєм, треба нам підпомогти сю дитинку, бо-ж вона бідна на сьвіт прийшла, а вона-ж братом нашим (сестрою нашою) і християнський звичай каже, лю-

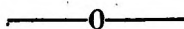
бити й підпомагати брат брата. Так я кладу свою маленьку жертву й прошу, не пожалуйте від себе, чия ласка, а ми всі тимчасом повородженому (-ній, скажи ім'я) заспіваєм: „Многая і благая літа!” (Співають).

Чесним родичам (скажи ім'я вітця і матери) нехай подасть Господь: „Многая і благая літа!” (Співають).

Чесним хресному вітцю і матери, що прийняли на себе той обов'язок, нехай дасть Бог прожити: „Многая і благая літа!” (Співають).

Всім чесним гостям, які прийшли тут поділити радість нашого чесного брата (ім'я), заспіваймо: „Многая літа!” (Співають).

Всьому українському народови тут в Америці і там за морем, у старому краю, нехай пішле Бог єдність, мир а передовсім духа просвіти, бо де просвіта там і свобода. (Всі співають народний гімн).

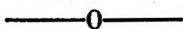

III.

Гостеньки милі, ми ся зібрали,
На те, щоб славу Богу віддали,
Бо він в любови своїй багатий,
Післав потіху до сеї хати!

Тота потїха, мала дитина,
Вона по взору Божого Сина
На свїт убога, слаба прибула,
А однак нинї всїх нас згорнула.
І тому кождий з серця бажає,
Нехай дитинка та виростає
Богу на славу, щоб отець, мати,
Могли по правді колїсь сказати,
Що ся дитина для них єдина,
Що вона українська тілом, душею,
Що все стелить ся добро за нею,
Що вона кість їх і кров їх крови,
Достойна честі, а й любови.
А ми, що тутки днесь ся зібрали,
Ми би від серця собі желали,
Щоби, як чудні у поли цвіти,
Росли на славу всі українські діти.
Тепер старпним своїм звичаєм
Дитинці жертву нашу складаєм
На сорочечку, на чоботята,
Щоб було легше також на тата!
А чесним кумам і сїй родині,
Всім чесним гостям, бажаєм нинї,
Щоб многі літа нам проживали,
Сесю дитинку в любови мали,
На весілю в неї колїсь гуляли;
А перше всего, щоб заспівали:

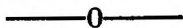
„Многая літа” і щастя Боже
Всім нам по віки щастенько гоже!
(Всі співають: „Многая літа!”)

IV.

Подяка вітця дитини.

Чесні гості! Я і жєна моя й вся родина, ми від душі дякуємо за то, що ви не згорділи нами і прийшли поділити нашу радість, яку нам Бог післав з тою дитинкою, яку ми нині охрестили. Дякуємо за ваші щирі желаня і за сей дар, який ви зложили для тої нашої дитинки. З всіх сил ми будемо дбати о се, щоби воно росло миле Богу а вдячне людям, щоби виросло і нам на потіху і Україні на поміч і на радість. Єще раз дякуємо за ваше щирє серце і прошу всім дорогим гостям, а передовсім дорогим кумам заспівати „Многая літа!”

V.

На хрестинах дитини, що народила ся по смерти вітця.

Щасливі ті діти, котрі в перших днях немовляцтва свого мають при собі вітця і матір, що за них дбають і о них піклують

ся. Но ось ми нині прийшли на те, щоби довести до св. крещеня дитинку, яка сиріткою родила ся на світ, бо неумолима смерть забрала єї вітця, заким міг поблагословити свою дитинку. Сумно се. Но памятаймо, що за сиріткою Бог все з калиткою. Він, Отець всім нам; Він не опускає маленької пташки, яка не сіє, не оре, а жие; без Його допусту нічо не діє ся. Він забрав тій дитині вітця, бо сам хоче збогатити її своїми ласками. Тож дій ся Його свята воля. Отець тої дитинки, з небес видить її і благословить, він тут між нами. Нехай же се буде потіхою для зболілого серця матери тої дитини. Колись Матір Божа плакала над своїм Сином, но та Матір Божа Вона Матірю кожної сирітки, Вона не оставить її.

А ми, братя і сестри, ми сповнім християнський довг, поможем тій матери виховати свою сирітку на славу Богу, на честь намяти її вітця й на славу України. Тепер обдаруймо її, чим ласка, а також заспіваймо їй і її матери і всім кумам й гостям „Многая літа!”

НА ЗАРУЧИНАХ.

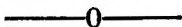
I.

Дорогі гості! Серед нинішньої забави є й одна несподіванка, яка всіх нас перейме живою радістю. Отсе пан (скажи, як його звуть) заручився з панночкою (імя) і вони нині найщасливійші, бо обое сказали собі то велике слово: „люблю тя, кохаю, до суду, до віку”. Від душі й серця желаємо всі зарученим, щоби найскорше станули під вінець, а там, щоби жите їх поплило солодко й мило. В надії, що на весілю еще раз пожелаємо їм всего добра, позвольте, що закінчу словами: нехай живе молода пара заручених на многі літа.

II.

На сьвіті ріжно буває,
Одному сонце не сходить
Другий в чіпци ся родить
І смутку, горя не знає.
Чи бідний, чи багатий,
А стремить кождий до того,
Щоб серед власної хати
Зазнати щастя премного.
Зле в сьвіті жити самому,

В тім ви найдете причину,
І то велику, потому
Кождий рад мати дружину.
Отсе і нині витаєм
Двоє щасливих і бравих,
Тож їм від серця желаєм
Судеб небесних, ласкавих.
Най ся вінчають скорійше,
Най ділять радість і труди,
Жите у двоім милійше,
Принаймі кажуть так люди.
Най мають почесьть у сьвіта,
Лиш, щоби скоро подбали,
Щоб гості „многая літа”
На весілю їм співали!

III.

**Письмо в подяку про повідомленє о за-
ручинах.**

З невисказаною радостію я перечитав
письмо, повідомляюче мене о Ваших зару-
чинах з Пов. Паном -----
(з Пов. Панночкою -----)
З цілої душі желаю Вам, щоби у будучому
спільному житю Ви зазнали тільки одного
щастя і тої долі, якої желати нам усім си-

нам і донькам неньки України. Прошу разом з желаннями прийняти заяву мого глибокого поважання

Ваш _____

— 0 —

ВЕСТІЛЬНІ ПОЖЕЛАННЯ.

I.

Перед виходом з дому до шлюбу.

Дорогий (імя жениха) і дорога (імя молододі). Прийшла година, коли ви маєте стати в церкві під вінець і присягнути од-но другому вірність і любов, якої навіть могла не повинна порушити. Важна се хвиля в житю вашім і важні обовязки приймаєте ви на себе. Но також приймете ви благословене св. церкви і воно додасть вам сили і укрі-пить вас на нове, дай Боже, найщасливіше житє. А тепер припадьте до стін вітця і ма-тери, поклоніть ся їм, подякуйте за все до-бро, за їх любов і просіть їх благословеня. Як птах, влітаєте з рідного гнізда, щоб своє засновати, будьте вдячні за все, чого ви тутки зазнали.

Благословіть і ви, дорогі родичі, діто-чок своїх на щастє, на здоровє, на многії вам і їм літа!

II.

При весільній забаві.

1.

Дорогі молодята, чесні їх родичі і ви весільні гості! Післав нам Бог радість і правдиве весіле. Ось перед нами сокіл молодий, пишний, а при нїм голубка білокрила, від тої хвилі вже не дівчина, а молодичка. А над ними благословеніє святої церкви, при них желання всіх щирих їх приятелїв, а перед ними довге спільне, дай Боже, безхмарне житє.

Любов їх злучила. Вони заприсягли собі взаїмно любити ся, шанувати, підпомагати й то на ціле житє. Нехай-же те житє буде для них як тиха фпля спокійної водиці. Нехай минає їх всяке нещастє. Нехай згода і єдність лучить їх на віки. Нехай достаток йде їх слїдами. Нехай Бог надїлить їх всяким добром. Нехай Українцями остануть все вони і їх діточки. Нехай діждуться тої хвилі, коли діточки окружать вінцем радости їх старечі голови. Всього, чим богате людске житє, всього того желяю я нашим молодятам.

А за їх гостину ми несем їм щире спасибі. Щоби-ж і їм лекше було устелити своє

гніздочко, то ми, щосьмо тут ввелили ся і веселимо ся, не поскупім нашої жертви для молоді княгині, нехай солодко і безжурно пічне вона своє газдівство і нехай разом зі своїм соколом веде його в щастю і здоровлю до щасливого житя многі і благі літа!

2.

Дорогі гості! Вже то така доля старости, що на весілю має він повитати українським словом і молодят й гостей. Молодята можеби й раді не слухати, бо вони слухають тепер найохотнійше взаїмного битя сердець, та нічо не вдіють, хочуть, не хочуть, а слухати мусять.

Дай-же вам Боже, наші молодята, всього, чого й Ви самі можете собі желати і чого ми, приятелі ваші, вам бажаємо.

Ти, молодий соколе, князю, тїш ся красою і добротою твоєї жінки, люби-ж, шануй і памятай, що ти від тепер її опіка і підмога. Нехай вона на завсїгди остане для тебе княгинею-голубкою, нехай слеза не засяє в її оці з твоєї вини. Труди ся, не жалуй сил, дбай о своє родинне тїздо, не довго вам у двоім бути, дасть Бог діточки, нехай-же за твоєю головою достаток і мир царює у семі тій.

А ти, голубко-княгинє, люби мужа свого. Будь осолодою його життя, будь йому всегда весняною, пахучою цвіткою. Діли його радість і його біль, не з'обидь його прикрими словами, прости нераз і блуд, і знай, що добра жінка, то найбільший скарб на світі.

Обоє жийте щасливо, на славу собі, на пожиток Україні.

А ми, гостеньки, веселимо ся, радуємо ся, не тільки ті, що згадують за своє весіле, а ще більше ті, що ладнають ся до свого. Но тепер даємо доказ, як щиро ми відносимо ся до молодят. Зложім на памятку наші жертви, щоб легше їм було постарати ся о то, що в газдівстві конечно. Не скупім, а даваймо. Тепер як співаки-соловії заспівають, а ми потягнем за вами оттакої. Нашим молодят, нашим повінчаним (скажи їх імена), нехай пішле Бог многая і благая літа! (Співають).

Родичам молодого і молодої і всій їх родині заспіваймо: многая літа!

Дружбам і дружкам, а і нам старостам і свахам всім: многая літа!

Усім чесним гостям дай Боже щастя, здоровля і многая літа!

Увага. Староста повинен о се подбати, щобн поважнійші гості зайняли місце при

молодих. Если молоді не желяють собі складок в свою користь, тоді староста може збирати складки на „Рідну Школу”, на церков, або на якусь иншу патріотичну ціль.

— 0 —

3.

Молодята на ослоні
Начеби князі на троні.
Він, бач, хлопець, молодець,
А у неї знов вінець,
А вся в radoщах сіяє,
Що ось кождий забажає
Попросить її в танець.

Осторожно, уважайте
І на те все памятайте,
Що не можна хочби як,
Бож се, бачте, молодиця,
А що гарна, не дивниця,
Що пильнує ю козак.

Ми ся тому не дивуєм,
А тепер їм повіншуєм

Хоч би так:

Дай-же вам, Боже, щастенько гоже,
Здоровя, сили, щоб ви прожили
В любови, в згоді, щоб в вашім роді
Усі співали, усі казали:

Що щаслива тота хата,
Де жпють сі молодята.

А ваші діти, розкішні цвіти,
Щоби уміли все вас шанувати
І Україну щиро любити.

Ось старинним ми звичаєм
Щастя, долі вам желаєм!

* * *

А ви, гості, не жартуйте,
І сами лиш поміркуйте,
Що годить ся почесити,
Зрадуватись, звеселити,
Но і вдячним ся остати.
Грай музика, пане свате,
Піди вколо позбирати,
Хто і скільки хоче дати
Нехай дає!

* * *

Нехай жие
Весіле,
Най красуєсь наша хата!
Нуже хлопці і дівчата,
Крикніть враз
В добрий час:
Многі літа, молодятам!

Увага. Сей верш може проголосити та-
кож і дружба на весілю.

4.

На таким всеїлю, де родичі молодят не є присутні.

Дорогі молодята! За помочию Бога, ви нині уже муж і жінка, для вас починає ся нове житє, тож ви тїшите ся і ми тїшимо ся разом з вами. Правда, не повна ваша радість, бо ті, котрі перші повинні тут бути, отець і мати, вони далеко звідси. Не розплела рідна ненька русої коси молодої, не змочила єї головки своїми слезоньками. Не благословив вас отець образом, не навчив батьківським словом.

Та вони духом з вами! Вони тїшають ся щастєм вашим, вони з далека благословлять вас. І вони надїють ся, що ви честь принесете їм, що житє ваше буде хороше, спокійне, повне любви, повне труду, що ви останете все Українцями і що такими будуть діточки ваші.

Нехай-же вам Бог дає з роси, з води, абиьте зла не зазнали, щастєм ся втїшали, старости діждали, діточок вінчали, унучат плекали, на нас памятали.

А ви, чесні гостеньки, причинїть ся до того, щоби вшанувати молодят. Зложім їм

свою жертву на знак нашої любови і пожелаймо їм від серця: Многая літа!

Увага. Можна сказати і там, де молода, або молодий, або обоє сироти, лиш відповідно змінити.

5.

Дружба за здоровле дружки.

Що за краля? Чудна, гожа,
Милувидна, щебетушка,
Паленіє наче рожа. —
Таж то наша перша дружка!
Нині дружка, а хто знає,
Що ся стане на кінець,
Бо звичайно так буває,
Ставай дружко під вінець!

Чи ви, хлопці кождий радий.
Попробуйте, починайте,
Не шукайте тільки звади...
Він з дружою — пам'ятайте!
Ліпше всього, всі зі мною
Чарку в руки враз беріть.
Славно, наші скрізь горою,
Жий нам дружко много літ!

